ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ ദ്വാവിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ ദ്വാവിംശോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏവം വിപ്രകൃതോ രാജൻ ബലിർഭഗവതാസുരഃ।
ഭിദ്യമാനോഽപ്യഭിന്നാത്മാ പ്രത്യാഹാവിക്ലവം വചഃ ॥ **1** ॥

ബലിരുവാച
യദ്യുത്തമശ്ലോക ഭവാൻ മമേരിതം
വചോ വ്യലീകം സുരവർയ മൻയതേ।
കരോമ്യൃതം തന്ന ഭവേത് പ്രലംഭനം
പദം തൃതീയം കുരു ശീർഷ്ണി മേ നിജം ॥ **2** ॥

ബിഭേമി നാഹം നിരയാത് പദച്യുതോ
ന പാശബന്ധാദ് വ്യസനാദ് ദുരത്യയാത്।
നൈവാർഥകൃച്ഛ്രാദ് ഭവതോ വിനിഗ്രഹാ -
ദസാധുവാദാദ് ഭൃശമുദ്വിജേ യഥാ ॥ **3** ॥

പുംസാം ശ്ലാഘ്യതമം മൻയേ ദണ്ഡമർഹത്തമാർപിതം।
യം ന മാതാ പിതാ ഭ്രാതാ സുഹൃദശ്ചാദിശന്തി ഹി ॥ **4** ॥

ത്വം നൂനമസുരാണാം നഃ പാരോക്ഷ്യഃ പരമോ ഗുരുഃ।
യോ നോഽനേകമദാന്ധാനാം വിഭ്രംശം ചക്ഷുരാദിശത് ॥ **5** ॥

യസ്മിൻ വൈരാനുബന്ധേന രൂഢേന വിബുധേതരാഃ।
ബഹവോ ലേഭിരേ സിദ്ധിം യാമു ഹൈകാന്തയോഗിനഃ ॥ **6** ॥

തേനാഹം നിഗൃഹീതോഽസ്മി ഭവതാ ഭൂരികർമണാ।
ബദ്ധശ്ച വാരുണൈഃ പാശൈർനാതിപ്രീഡേ ന ച വ്യഥേ ॥ **7** ॥

പിതാമഹോ മേ ഭവദീയസമ്മതഃ
പ്രഹ്ലാദ ആവിഷ്കൃതസാധുവാദഃ।
ഭവദ്വിപക്ഷേണ വിചിത്രവൈശസം
സമ്പ്രാപിതസ്ത്വത്പരമഃ സ്വപിത്രാ ॥ **8** ॥

കിമാത്മനാനേന ജഹാതി യോഽന്തതഃ
കിം രിക്ഥഹാരൈഃ സ്വജനാഖ്യദസ്യുഭിഃ।
കിം ജായയാ സംസൃതിഹേതുഭൂതയാ
മർത്യസ്യ ഗേഹൈഃ കിമിഹായുഷോ വ്യയഃ ॥ **9** ॥

ഇത്ഥം സ നിശ്ചിത്യ പിതാമഹോ മഹാ -
നഗാധബോധോ ഭവതഃ പാദപദ്മം।
ധ്രുവം പ്രപേദേ ഹ്യകുതോഭയം ജനാദ്
ഭീതഃ സ്വപക്ഷക്ഷപണസ്യ സത്തമഃ ॥ **10** ॥

അഥാഹമപ്യാത്മരിപോസ്തവാന്തികം
ദൈവേന നീതഃ പ്രസഭം ത്യാജിതശ്രീഃ।
ഇദം കൃതാന്താന്തികവർതി ജീവിതം
യയാധ്രുവം സ്തബ്ധമതിർന ബുധ്യതേ ॥ **11** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
തസ്യേത്ഥം ഭാഷമാണസ്യ പ്രഹ്ലാദോ ഭഗവത്പ്രിയഃ।
ആജഗാമ കുരുശ്രേഷ്ഠ രാകാപതിരിവോത്ഥിതഃ ॥ **12** ॥

തമിന്ദ്രസേനഃ സ്വപിതാമഹം ശ്രിയാ
വിരാജമാനം നലിനായതേക്ഷണം।
പ്രാംശും പിശംഗാംബരമഞ്ജനത്വിഷം
പ്രലംബബാഹും സുഭഗം സമൈക്ഷത ॥ **13** ॥

തസ്മൈ ബലിർവാരുണപാശയന്ത്രിതഃ
സമർഹണം നോപജഹാര പൂർവവത്।
നനാമ മൂർധ്നാശ്രുവിലോലലോചനഃ
സവ്രീഡനീചീനമുഖോ ബഭൂവ ഹ ॥ **14** ॥

സ തത്ര ഹാസീനമുദീക്ഷ്യ സത്പതിം
സുനന്ദനന്ദാദ്യനുഗൈരുപാസിതം।
ഉപേത്യ ഭൂമൗ ശിരസാ മഹാമനാ
നനാമ മൂർധ്നാ പുലകാശ്രുവിക്ലവഃ ॥ **15** ॥

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
ത്വയൈവ ദത്തം പദമൈന്ദ്രമൂർജിതം
ഹൃതം തദേവാദ്യ തഥൈവ ശോഭനം।
മൻയേ മഹാനസ്യ കൃതോ ഹ്യനുഗ്രഹോ
വിഭ്രംശിതോ യച്ഛ്രിയ ആത്മമോഹനാത് ॥ **16** ॥

യയാ ഹി വിദ്വാനപി മുഹ്യതേ യത -
സ്തത് കോ വിചഷ്ടേ ഗതിമാത്മനോ യഥാ।
തസ്മൈ നമസ്തേ ജഗദീശ്വരായ വൈ
നാരായണായാഖിലലോകസാക്ഷിണേ ॥ **17** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
തസ്യാനുശൃണ്വതോ രാജൻ പ്രഹ്ലാദസ്യ കൃതാഞ്ജലേഃ।
ഹിരണ്യഗർഭോ ഭഗവാനുവാച മധുസൂദനം ॥ **18** ॥

ബദ്ധം വീക്ഷ്യ പതിം സാധ്വീ തത്പത്നീ ഭയവിഹ്വലാ।
പ്രാഞ്ജലിഃ പ്രണതോപേന്ദ്രം ബഭാഷേഽവാങ്മുഖീ നൃപ ॥ **19** ॥

വിന്ധ്യാവലിരുവാച
ക്രീഡാർഥമാത്മന ഇദം ത്രിജഗത് കൃതം തേ
സ്വാമ്യം തു തത്ര കുധിയോഽപര ഈശ കുർയുഃ।
കർതുഃ പ്രഭോസ്തവ കിമസ്യത ആവഹന്തി
ത്യക്തഹ്രിയസ്ത്വദവരോപിതകർതൃവാദാഃ ॥ **20** ॥

ബ്രഹ്മോവാച
ഭൂതഭാവന ഭൂതേശ ദേവദേവ ജഗന്മയ।
മുഞ്ചൈനം ഹൃതസർവസ്വം നായമർഹതി നിഗ്രഹം ॥ **21** ॥

കൃത്സ്നാ ത്വേനേന ദത്താ ഭൂ -
ർലോകാഃ കർമാർജിതാശ്ച യേ।
നിവേദിതം ച സർവസ്വ -
മാത്മാവിക്ലവയാ ധിയാ ॥ **22** ॥

യത്പാദയോരശഠധീഃ സലിലം പ്രദായ
ദൂർവാങ്കുരൈരപി വിധായ സതീം സപർയാം।
അപ്യുത്തമാം ഗതിമസൗ ഭജതേ ത്രിലോകീം
ദാശ്വാനവിക്ലവമനാഃ കഥമാർതിമൃച്ഛേത് ॥ **23** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ബ്രഹ്മൻ യമനുഗൃഹ്ണാമി തദ്വിശോ വിധുനോമ്യഹം।
യൻമദഃ പുരുഷഃ സ്തബ്ധോ ലോകം മാം ചാവമന്യതേ ॥ **24** ॥

യദാ കദാചിജ്ജീവാത്മാ സംസരൻ നിജകർമഭിഃ।
നാനായോനിഷ്വനീശോഽയം പൗരുഷീം ഗതിമാവ്രജേത് ॥ **25** ॥

ജൻമകർമവയോരൂപവിദ്യൈശ്വർയധനാദിഭിഃ।
യദ്യസ്യ ന ഭവേത് സ്തംഭസ്തത്രായം മദനുഗ്രഹഃ ॥ **26** ॥

മാനസ്തംഭനിമിത്താനാം ജൻമാദീനാം സമന്തതഃ।
സർവശ്രേയഃപ്രതീപാനാം ഹന്ത മുഹ്യേന്ന മത്പരഃ ॥ **27** ॥

ഏഷ ദാനവദൈത്യാനാമഗ്രണീഃ കീർതിവർധനഃ।
അജൈഷീദജയാം മായാം സീദന്നപി ന മുഹ്യതി ॥ **28** ॥

ക്ഷീണരിക്ഥശ്ച്യുതഃ സ്ഥാനാത്
ക്ഷിപ്തോ ബദ്ധശ്ച ശത്രുഭിഃ।
ജ്ഞാതിഭിശ്ച പരിത്യക്തോ
യാതനാമനുയാപിതഃ ॥ **29** ॥

ഗുരുണാ ഭർത്സിതഃ ശപ്തോ ജഹൗ സത്യം ന സുവ്രതഃ।
ഛലൈരുക്തോ മയാ ധർമോ നായം ത്യജതി സത്യവാക് ॥ **30** ॥

ഏഷ മേ പ്രാപിതഃ സ്ഥാനം ദുഷ്പ്രാപമമരൈരപി।
സാവർണേരന്തരസ്യായം ഭവിതേന്ദ്രോ മദാശ്രയഃ ॥ **31** ॥

താവത് സുതലമധ്യാസ്താം വിശ്വകർമവിനിർമിതം।
യന്നാധയോ വ്യാധയശ്ച ക്ലമസ്തന്ദ്രാ പരാഭവഃ।
നോപസർഗാ നിവസതാം സംഭവന്തി മമേക്ഷയാ ॥ **32** ॥

ഇന്ദ്രസേന മഹാരാജ യാഹി ഭോ ഭദ്രമസ്തു തേ।
സുതലം സ്വർഗിഭിഃ പ്രാർഥ്യം ജ്ഞാതിഭിഃ പരിവാരിതഃ ॥ **33** ॥

ന ത്വാമഭിഭവിഷ്യന്തി ലോകേശാഃ കിമുതാപരേ।
ത്വച്ഛാസനാതിഗാൻ ദൈത്യാംശ്ചക്രം മേ സൂദയിഷ്യതി ॥ **34** ॥

രക്ഷിഷ്യേ സർവതോഽഹം ത്വാം സാനുഗം സപരിച്ഛദം ।
സദാ സന്നിഹിതം വീര തത്ര മാം ദ്രക്ഷ്യതേ ഭവാൻ ॥ **35** ॥

തത്ര ദാനവദൈത്യാനാം സംഗാത് തേ ഭാവ ആസുരഃ ।
ദൃഷ്ട്വാ മദനുഭാവം വൈ സദ്യഃ കുംഠോ വിനങ്ക്ഷ്യതി ॥ **36** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം അഷ്ടമസ്കന്ധേ വാമനപ്രാദുർഭാവേ
ബലിവാമനസംവാദോ നാമ ദ്വാവിംശോഽധ്യായഃ ॥